

SIKKERHETS DATBLAD

FOSFORSYRE 10% ≤ C < 25%

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2020/878 av 18 Juni 2020 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	13.09.2010
Revisjonsdato	07.12.2021

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliet navn	FOSFORSYRE 10% ≤ C < 25%
Synonymer	Fosforsyre 20%, Fosforsyre 10%, Phosphoric acid, Orthophosphoric acid
REACH reg. nr.	01-2119485924-24-XXXX
CAS-nr.	7664-38-2
EC-nr.	231-633-2
Indeksnr.	015-011-00-6
Formel	H3PO4
Utvidet SDS med ES innbefattet, kommentarer	Eksposeringsscenario tilgjengelig.

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliet bruksområde	Kjemisk / teknisk bruk
Forbrukerbruk	Nei

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn	SOLBERG INDUSTRI AS
Besøksadresse	Trippeveien 4
Postnr.	1618
Poststed	FREDRIKSTAD
Land	Norge
Telefon	+47 69382908
E-post	firmapost@solbergindustri.no

Hjemmeside	http://www.solbergindustri.no/
Org. nr.	NO 918 435 018

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Acute Tox. 4; H302 Skin Irrit. 2; H315 Eye Irrit. 2; H319
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Farlig ved svelging. Irriterer huden. Gir alvorlig øyeirritasjon.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord	Advarsel
Faresetninger	H302 Farlig ved svelging. H315 Irriterer huden. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
Sikkerhetssetninger	P264 Vask hender grundig etter bruk. P280 Benytt øyevern/ansiktsvern/vernehansker/verneklær. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P337+P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Ikke PBT / vPvB.
Fysiokjemiske effekter	Kan være etsende på metaller.
Andre farer	Stoffet er ikke oppført på ECHAs Endocrine disruptor assessment list.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Fosforsyre ...%	CAS-nr.: 7664-38-2	Met. Corr. 1; H290	10 < 25 %	

EC-nr.: 231-633-2	Acute Tox. 4; H302
Indeksnr.: 015-011-00-6	Skin Corr. 1B; H314
REACH reg. nr.:	Eye Dam. 1; H318
01-2119485924-24	

Bemerkning, komponent	CAS nr 7664-38-2 har spesifikke konsentrasjonsgrenser: Skin Corr. 1B; H314: C ≥ 25 % Skin Irrit. 2; H315: 10 % ≤ C < 25 % Eye Irrit. 2; H319: 10 % ≤ C < 25 %
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for forklaring av faresetninger (H).

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask huden grundig med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Skyll straks med store mengder vann (temperert 20-30°C) i min. 15 min. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Svelging	Skyll munnen grundig. Drikk et par glass vann eller melk. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Innånding av sprøytetåke kan virke irriterende og forårsake hoste. Irriterer øynene og kan forårsake rødhet og svie. Kjemikaliet irriterer huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet. Farlig ved svelging. Kan virke irriterende og fremkalle magesmerter, brekninger og diaré.
--------------------------------	--

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Symptomatisk behandling. Ingen spesifikk informasjon fra produsent.
-------------------	---

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Pulver, karbondioksid (CO ₂), vanntåke, skum.
Uegnede slokkingsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig.
Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Fosforforbindelser (PO _x).

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes
-----------------------	--

Annen informasjon	godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8. Flytt beholdere fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko. Bruk vann for å avkjøle utsatte beholdere fra beskyttet posisjon.
-------------------	--

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne.
---	---

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall i henhold til avsnitt 13. Vask den forurensede overflaten med vann.
------------	--

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se også avsnitt 8 og 13.
-------------------	--------------------------

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8. Unngå innånding av damper og kontakt med hud og øyne. Ved fortynning skal syren alltid helles forsiktig i vannet, aldri vann i syren.
------------	---

Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.
------------------------------	--

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres i originalbeholder ved romtemperatur. Lagres tørt og kjølig på et godt ventilert sted. Lagres i tett lukket beholder.
-------------	--

Betingelser for sikker oppbevaring

Egnet emballasje	Polyolefiner.
Råd angående samlagring	Lagres adskilt fra: Baser. Metaller. Reduksjonsmidler. Næringsmidler og dyrefôr.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se avsnitt 1.2.
------------------------	-----------------

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Fosforsyre ...%	CAS-nr.: 7664-38-2	8 timers grenseverdi: 1 mg/m ³	
Kontrollparametere, kommentarer	Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2021-06-28-2248).		

DNEL / PNEC

DNEL	Gruppe: Profesjonell Eksponeeringsvei: Akutt innånding (lokal) Verdi: 2 mg/m ³
	Gruppe: Profesjonell Eksponeeringsvei: Langtids, innånding (lokal) Verdi: 1 mg/m ³
	Gruppe: Profesjonell Eksponeeringsvei: Langtids, innånding (systemisk) Verdi: 10,7 mg/m ³

8.2. Eksponeeringskontroll

Forholdsregler for å hindre eksponering

Tekniske tiltak for å hindre eksponering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.
--	--

Øye- / ansiktsvern

Øyevernustyr	Beskrivelse: Ved risiko for øyekontakt: Bruk tettsittende vernebriller eller ansiktsskjerm. Referanser til relevante standarder: NS-EN 166 (Øyevern - Spesifikasjoner).
Ytterligere øyeverntiltak	Øyedusj skal være på arbeidsplassen. Enten en fast øyedusjenhet koblet til drikkevann (temperert vann ønskelig) eller en bærbar disponibel enhet (øyespyleflaske).

Håndvern

Egnede hansker	Butylgummi. Neoprengummi. Nitrilgummi. Vitongummi (fluorgummi).
Uegnet materiale	Lær.
Gjennomtrengningstid	Verdi: > 480 minutt(er)
Tykkelsen av hanskemateriale	Kommentarer: 0,36 mm; Butylgummi. 0,1 mm; Nitrilgummi.

	0,45 mm; Neopren. 0,7 mm; Viton.
Håndvernsutstyr	Beskrivelse: Hanskenes egenskaper kan variere hos de ulike hanskeprodusentene. Referanser til relevante standarder: NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer). NS-EN 420 (Vernehansker - Generelle krav og prøvingsmetoder).
Ytterligere håndbeskyttelsestiltak	Skift hansker ved tegn på slitasje.

Hudvern

Anbefalte verneklær	Beskrivelse: Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.
Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Nøddusj skal være tilgjengelig på arbeidsplassen.

Åndedrettsvern

Anbefalt åndedrettsvern	Beskrivelse: Normalt ikke nødvendig. Ved utilstrekkelig ventilasjon: Bruk egnet åndedrettsvern med filter, type E. Referanser til relevante standarder: NS-EN 14387 (Åndedrettsvern - Gassfiltre og kombinerte filtre - Krav, prøving, merking).
-------------------------	---

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---------------------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske.
Farge	Fargeløs.
Lukt	Luktfri
pH	Kommentarer: Ikke bestemt. Sur.
Frysepunkt	Kommentarer: Ikke bestemt.
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke bestemt.
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke bestemt.
Antennelighet	Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig.
Eksplisjonsgrense	Kommentarer: Ikke bestemt.
Damptrykk	Verdi: 4 Pa Kommentarer: Gjelder fosforsyre 25-93% Temperatur: 20 °C
Damptetthet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Tetthet	Verdi: 1,15 g/cm ³ Kommentarer: 25%- løsnings

Løslighet	Temperatur: 20 °C Medium: Vann Kommentarer: Løselig.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/ vann	Kommentarer: Ikke relevant. Uorganisk stoff.
Selvantennelsestemperatur	Kommentarer: Ikke bestemt.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke bestemt.
Viskositet	Kommentarer: Ikke bestemt.
Eksplosive egenskaper	Ikke eksplosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Kan være etsende for metaller.
Reagerer med materialene listet i avsnitt 10.5.
Reaksjon med: Ammoniakk, fluor, svoveloksider
Eksoterm reaksjon med: Baser.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Oppstår ved kontakt med forhold og materialer som skal unngås (avsnitt 10.4 og 10.5) Ved kontakt med metaller dannes hydrogengass som kan danne eksplosiv blanding med luft.

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Oppvarming. Hell aldri vann direkte i produktet - dette kan føre til kraftig reaksjon.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Baser. Metall og metallforbindelser. Reduksjonsmidler.

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningprodukter Fosforoksider. Hydrogengass. Se også avsnitt 5.2.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet	Testet effekt: LD50 Eksponeeringsvei: Oral Verdi: 300 - 2000 mg/kg Art: Rotte
-----------------	--

Øvrige helsefareopplysninger

Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Farlig ved svelging.
Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Irriterer huden.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Gir alvorlig øyeirritasjon.
Vurdering av luftveissensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av hudsensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av arvestoffskadelig virkning på kjønnsceller, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering kreftfremkallende egenskaper, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av reproduksjonstoksicitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av spesifikk målorgantoksicitet - enkelteksponering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av spesifikk målorgantoksicitet - repeterende eksponering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Farlig ved svelging. Kan virke irriterende og fremkalle magesmerter, brekninger og diaré.
I tilfelle hudkontakt	Irriterer huden. Kan gi rødhet, svie og kløe.
I tilfelle innånding	Innånding av sprøytetåke kan virke irriterende og forårsake hoste.
I tilfelle øyekontakt	Gir alvorlig øyeirritasjon. Irritasjon, svie, tåreflod og uklart syn etter væskesprut.

11.2. Opplysninger om andre farer

Annen informasjon	Stoffet er ikke oppført på ECHAs Endocrine disruptor assessment list.
-------------------	---

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig. Store mengder av produktet kan påvirke pH i vannmiljøet med risiko for skadevirkninger for vannorganismer.
---------------	--

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Metoder for å bestemme bionedbrytbarhet er ikke relevante for uorganiske stoffer.
--	---

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulering, kommentarer	Bioakkumulerer ikke.
------------------------------	----------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Løselig i vann. Dissosierer. Kjemikaliet absorberes til jord.
-----------	--

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB	Ikke PBT / vPvB
--	-----------------

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Hormonforstyrrende egenskaper	Stoffet er ikke oppført på ECHAs Endocrine disruptor assessment list.
-------------------------------	---

12.7. Andre skadevirkninger

Økologisk tilleggsinformasjon	Utslipp av kjemikaliet til vann kan lokalt gi lav pH med fare for fiskedød. Produkt skal ikke tømmes i større kvanta i avløpsvannet fordi det kan opptre som plantenæringsstoff og forårsake eutrofiering.
-------------------------------	--

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker. Tømt og rengjort emballasje kan leveres som normalt avfall eller leveres for gjenvinning. Ikke rengjort emballasje skal behandles som farlig avfall.
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: 060104 fosforsyre og fosforholdige syrer Klassifisert som farlig avfall: Ja
NORSAS	7131 Syrer, uorganiske
Annen informasjon	Må ikke helles i avløp.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Nei
-------------	-----

14.1. FN-nummer eller ID-nummer

Kommentarer	Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO, ADR/RID og IATA/ICAO regler.
-------------	---

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer	Ikke relevant.
-------------	----------------

14.5. Miljøfarer

Marin forurensning	Nei
--------------------	-----

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Ikke relevant.
--------------------------	----------------

14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Påkrevd skipstype	Data mangler.
-------------------	---------------

Forurensningskategori	Data mangler.
-----------------------	---------------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer.</p> <p>Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer.</p> <p>Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), 01.06.2004 nr. 930, med endringer.</p> <p>FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.</p> <p>FOR-2015-05-19-541: Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften) av 01.06.2015 med senere endringer.</p>
--------------------------------	---

Deklarasjonsnr.	82379-Fosforsyre 20%
-----------------	----------------------

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Ja
---	----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H290 Kan være etsende for metaller. H302 Farlig ved svelging. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H315 Irriterer huden. H318 Gir alvorlig øyeskade. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
CLP klassifisering, kommentarer	Beregningsmetode.
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandøren.
Brukte forkortelser og akronymer	ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road DNEL: Utledet null-effekt-nivå (Derived No Effect Level) EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code) ECHA: European CHemicals Agency IATA: The International Air Transport Association ICAO: The International Civil Aviation Organisation IMO: International Maritime Organization LD50: Dødelig dose, den dosen som dreper 50% av en populasjon PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) PNEC: Høyeste konsentrasjon av testsubstans som forventes å ikke gi miljøeffekt (Predicted No Effect Concentration) RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail UN: United Nations vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Avsnitt som er endret fra forrige versjon: 1-3,5,7-12,15,16
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Kiwa Kompetanse AS, som er sertifisert iht. ISO 9001:2015.
Versjon	6
Utarbeidet av	Kiwa Kompetanse AS, v/ Gro Sand.